

DE KAMPBODE.

REDACTIE...
ADMINISTRATIE...
ADVERTENTIES

HOOFDOPSTELLER: L. J. DELREZ. OPSTELRAAD: QUINTENS-VERBIST-DEROUX-LORENT

ALLE DAGEN VAN
... 9 TOT 11 IN ...
... ZAAL XVIII ...

EUROPA NA DEN OORLOG!

Hoe zal het er in Europa in 't algemeen, en in België in 't bijzonder uitzien na den oorlog? Heel dikwijls hoort men hier in 't kamp deze vraag; maar meest altijd heeft ze niet de betekenis die ze zou moeten hebben. — Hoe zal het eruit zien? vraagt men, en daarbij denkt men aan afgebrande dorpen, platgeschoten huizen, verwoeste velden, opgeblazen bruggen, vernielde spoorwegen enz. —

Dat is ja een geheel iets, maar toch nog niet het voornaamste. Hoe zal het er uit zien? vraag ik ook; maar dan bedoelt die vraag: "Hoe zal 't gaans met handel en nyverheid? Hoe zullen de levensvoorwaarden zijn na den oorlog? Welke hebben zich die vraag nog nooit gesteld. — Anderen beantwoorden ze met een schouderophalen "t zal altijd iets zijn" zeggen ze, nog anderen bevestigend kort en goed: na den oorlog komt een periode van opbloei, van welvaart zooals we nog nooit gekend hebben. Vier of vijf jaren, zeggen ze, en alles is vergeten. — Waarop ze die bevestiging stemmen, weten ze zelf niet. — De slimsten onder hen stellen zich tevreden met geheel gewichtig te verklaren "lees de geschiedenis eens, 't was altijd zoo en nooit anders, dus..."

Ik zeg: de eersten hebben ongelijk, want die vraag moet ieder ernstig en vooruitziend man zich stellen. De tweeden hebben evenzeer als de eersten ongelijk. — De derden, hebben nog veel grooter ongelijk. — Zij begaan een dubbele fout, 1: zij verzuimen het grondig bestudeeren der mogelijkheden die zich na den oorlog kunnen voordoen en het nemen van maatregelen voor het oogenblik, dat ze vrij en terug in België, zullen te kampen hebben om het bestaan, in geheel andere omstandigheden dan voor den oorlog. 2/ Zij brengen tot een valsche opvatting van dien toestand, door hunne ongegronde en uit de lucht gegrepen verklaringen, en zijn zoo de oorzaak dat ook anderen zich niet voorbereiden om den kamp aan te waken in geheel nieuwe, uiterst onvoordelige condities. —

Ik wil trachten, zoo kort mogelijk, en op een wijze voor allen aanvaardbaar, duidelijk te maken wat de toestand in Europa zal zijn na den oorlog. Zonder te spreken van de miljoenen gesneuvelde en verminkte, slachtoffers van den strijd: de reën van jammer en wee over Europa uitgestort; heeft het economische leven een wijziging ondergaan, slechts te vergelijken met de gevolgen eener ernstige natuurramp, eene aardbeving die een geheel land verwoest, het wegrukken van een stuk vasteland tusschen twee werelddeelen enz. — Het oogenblik is nog

niet gekomen om de gevolgen van den oorlog in geheel hunnen omvang te overzien, maar het is meer dan waarschijnlijk dat zij veel ernstiger zullen zijn dan wij wel denken. — Veel kan nog gered worden, indien men het aandacht de gevaren van hetgeen komen zal onder de oogten zien en tot een overeenkomst tracht te geraken. Dat dit laatste gebeuren zal geloof ik niet, want, wie zou er den moed hebben het eerst teekenen van zwakte te geven? — Eerder zal men de mannelijke bevolking laten wegsmetten vrouwen en kinderen aan ellende en ontbering prijsgeven, en het land in een woestijn laten herschepjen, liever dan zich een blaam te laten toedienen voor den rechterstoel der geschiedenis. — Althans zoo als men zich in de rijken met imperialistischen drang het oordeel van het nageslacht voorstelt. — En wat moet er op die wijze van Europa, van België in 't bijzonder geworden. — Waar de grote mogendheden, Oostenryk, Duitschland, Italië, Rusland, Frankrijk, zelf het rijkbegeerd een financieele crisis te gemet gaan, daar worden kleine landen zoals België en Servie vengellam geschoten. — En het gaat, met een ontzettende vaart, naar dien kant uit. — Men schat dat om den oorlog voort te zetten, er ongeveer £ 32 millioen 't zij 640 millioen frank per dag noodig zijn, hetgeen gelijk staat met ongeveer 240 milliard frank per jaar die jaarlijks door den oorlogsmolen gedraaid worden. — Hierbij komt dan nog niet hetgeen men later zal te betalen hebben in den vorm van pensioenen, onderstand enz, van verminkten, weduwen en weemen. — Dan hebben wij nog de onrechtstreekse gevolgen: miljoenen van de beste werkkrachten zijn tijdelijk of voor altijd van hunne werking onbruikbaar zonder dat er anderen gereed staan om hen te vervangen. — Zoo wordt Europa iederen dag armer aan kapitaal en arbeidskracht, iederen dag vermeerderd de schuld tot het onzietelike, zoodat men zich begint af te vragen "Hoe zal het mogelijk zijn die intresten te betalen van al die geleende gelden? — Reeds vroeger had men een groote schulden, nu zijn ze in een vertwee of verdrievoudigd. — Daarby komen de oorlogverende naties in een toestand die het hun onmogelijk maakt den concurrentiestrijd tegen de opkomende handels en nyverheidslanden vol te houden. — Tot nu toe offeren de oorlogverende landen, of liever hunne bewoners, nog steeds geestdriftig op het altuur des vaderlands. — Grote sommen worden op de oorlogsleningen ingeschreven. — Men ontdeest zich van buitenlandse waarden om schuldbrieven van 't eigen land aan te koopen.

't Is waar dat de hooge intresten opbrengen, maar ziet men dan niet dat men later zelf de rente van zijn eigen kapitaal zal betalen. — Immers in dien rentedienst moet worden voorzien door 't opleggen van hoogere belastingen, tot er een tyd komt dat er niet meer in te voorzien is, en het bankroet voor de deur staat. — Het gevolg daarvan is, dat straks, na het sluiten van den vrede, geen kapitalen meer zullen beschikbaar zijn voor het ondersteunen van bestanden, en het stichten van nieuwe handelsondernemingen. —

De staat zal gedwongen zijn beschermende toebereidingen te heffen (Is dit noodzakelijk: 't zou anders ook wel gaan. N. v. d. R.) om zijn hoffers te vullen. — Daardoor zal natuurlijk het leven duurder worden, maar ook de grondstoffen die onze fabrieken verwerken zullen er duurder door worden in de concurrentie met die landen waar zulks het geval is, Amerika byv., zal voortaan zooniet ganssch onmogelijk dan toch uiterst moeilijk worden. — Ganssch natuurlijk zullen dan de fabriekanten de loonen trachten te verlagen. — (Wat doet ge met de wet van vraag en aanbod, die kan hier dubbel werken (N. v. d. R.) 't geen de arbeiders, gezien het gebrek aan voldoende bestellingen, niet zullen kunnen beletten. —

wordt vervolgd

**OM ALLE MISVERSTAND TE VOORKOMEN —
HEEFT DE HOLLANDSCHE OVERHEID ONS
VERZOCHT U HET VOLGENDE MEDE TE DEELEN**

OVER KLACHTEN EN VERZOEKEN VAN GEÏNTERNEERDEN

- 1) Het is aan geïnterneerden verboden zich met klachten en verzoeken, dienstzakegelegenheden betreffende, tot de Belgische militaire autoriteit te wenden, anders dan door tussenkomst van de hiërarchische Nederlandsche chef. —
- 2) Het is verboden onder de Belgische militairen, eenig onderzoek, verhoor of enquête over dienstzakegelegenheden, het zij van administratieve, het zij van krijgstuuchtelijken aard, in te stellen, zonder voorkennis en goedkeuring van den Depot-Commandant. — Het verzoek daar toe moet schriftelijk geschieden. —
- 3) In en ten dienste van het Depot wordt een Commissie van twee officieren ingesteld, genaamd Commissie van verzoeken, en aanvragen. Hare taak wordt hierna omschreven. — Een der officieren bekleedt de functie van voorzitter; de andere die van Secretaris. —
- 4) Het is den geïnterneerden verboden brieven om geld, kleeding, enz., te richten tot eenige corporatie,

- particulier persoon of wie ook. -
- 5) Geïnterneerden, die behoefte hebben aan het een of ander, dat niet door of vanwege het interneringsdepot wordt verstrekt, kunnen daarvoor een aanvraag indienen bij den betrokken Afdelingscommandant.
  - 6) De Afdelingscommandant beoordeelt deze aanvragen en zendt ze, zoo daarvoor termen aanwering zijn, voorzien van zijn advies ter sake, aan de commissie, bedoeld in punt 3 hierboven. -
  - 7) Iederen Donderdag moeten de aanvragen bij den secretaris der Commissie voor 12 uur m. ingekomen zijn. -
  - 8) De Commissie van verzoeken en aanvragen behandelt de aldus ingekomen aanvragen door zich te wenden tot een der Comité's, die daarvoor naar haar voordeel, in aanmerking komen. -
  - 9) De namen, enz. der aanvragers worden in een register van aangegeven model ingeschreven. Dit register geeft een overzicht van de geheele behandeling. -
  - 10) Aanvragers, die kunnen worden afgedwaard, worden door de commissie gezonden aan den betrokken Afdelingscommandant, die aan den aanvrager de afdoening doet mededeelen.
  - 11) De aanvragers kunnen zich daarop met hunne goedgekeurde aanvragen wenden tot het bureau der Commissie, die de uitruiking der goederen doet plaats hebben op Dinsdag en Donderdag van 10½ - 12 uur in het bureau der Commissie, in kamp II achter de II Afdeling gelegen. -

DE TOESTAND

Het ware moeilijk den algemeenen toestand met gepaster woord en uitdrukking saam te vatten, dan Commandant de Gurieux het gedaan heeft in een artikel getiteld: "Jusqu'à la Victorie", verschenen in Le Matin, op 1ten Januari, zied hier de vertaling van bovengenoemd artikel.

"Het jaar 1915 hoort tot het verleden; en het derde oorlogsjaar is aangebroken. In de laatste twaalf maanden hebben Duitsland en Oostenrijk reusen-insparingen gemaakt. Bewonderende vesting vertruwend in de sterkte van den door hem in het West en opgerichten muur hebben zij al de vestingen bestond in het Oosten. Zij hebben Polen, Koerland en Serbie overwonnen. Dank zij de laagheid van een gelegenheidsstaat die slechts den troon bekomen had met behulp van de edele russische troon, zijn zij er in geslaagd hunne troepen tot op de Oevers van den Rijn te brengen. Zoo kunnen zij samen met de turkse legers de verre streken bedreigen naar de Duitse sluy wappert. Sijf in tijde van Camerlan, zijn heel volkeren verzuim, prachtige steden - gewoonten, van de meest grotsche, oit door menschen geest getoond, zijn in vlammen opgegaan, of verbrijzeld door de zware slagen der moderne catapulten. - noordlot-lij voortbrengsel der duitche kultuur, te gebouw van Europa's beschaving, werk van zoveel eeuwen, wankelt op zijn grond steen, te midden van een hevigen storm, dat nooit eenij propheet van gedruft hebben het te voorzien. Nochtans Duitsland meester van een ver uitstrekende landstreek

aan zijn tegenstanders afgewonnen, volkeren onder drukkend, welke het onweerdigend tot liden gedrukt, en in den naam gedompeld heeft.

Duitsland heeft nu een bevestigend strijd van zoveel misdaden nog niets bekomen. Want welke zegenspraken ook, en is slechts een essentiele, het is de zegenspraken die den vrede oplegt.

Wetnu de bondgenooten staan, pal handen hand rond Duitsland geschaard, gisteren gelijk heden, en moesten een stap wijken, zij blijven onoverwinnelijk.

Commandant Gurieux.

Wat een heilige overtuiging in dit schrijven; zij moeten fier zijn voor de zelfde zaak te strijden. Zijn de middelen weer machtig, de gedachte van ons bondgenooten van 'eerste oogenblik is des te edeler.

Af, en toe, zullen wij, nu een tamelijk kalme tijdsponne verheugende feiten te boeken hebben, op militair economische en internationaal gebied. Waarschijnlijk staan wij nu tegenvalers te wachten, wij zullen te zonder ontweiding aantekenen, maar met de verzekering dat wij het laatste woord zullen te zeggen hebben. Vorlog is, een schrikwekkend bloedig spel, want enkel het laatste doel geldt en dat het eindelijk hoort den bondgenooten.

In de afgelopen week hebben wij enkel gelukkige gebeurtenissen aan te slippen. - Het stemmen van de dienstverplichting in Engeland tenzij niet alleen dat dit land bereid is tot het einde toe vol te houden, maar dat met varige begeerte bereid is, met de wapens in de hand. Duitsland de vrede voorwaarden op te leggen.

Deze zullen, misschien wel dramatisch luiden, - en op dat oogenblik zullen wij gelukkig zijn aan Engeland's zijde gisteren te hebben.

In Galicie maken de Russen vorderingen die ons toelaten, een gunstig oordeel te vellen over hunnen materieelen en moreelen toestand; deze vorderingen van 'toegenblik bevestigend. Ook onze hoop op verbruendewerkzaamheid met de aanstaande lente.

Een gebeurtenis welke wij niet mogen uit het oog verliezen, is het aankomen in Holland van de "FORD", zending, expeditie die bevestigend bekend weet als commercieel-reclame-middel, en als onderneming den handel betreffend, maar zij went ook aangerekend als een opzending van onze vijanden, wiens alle middelen goed schijnen. De aanwezigheid van invloedhebbende Amerikanen, wier doenvijze nooit als hand in hand werkende met de bondgenooten kan aangeschreven staan, schijnt deze laatste meening wel te verrechtvaardigen. Hoe zouden wij van dan af, hunne poging ernstig kunnen wemen?

1° Het zijn Amerikanen, die hen zelf tegenpreken, Wanneer immers Amerikaanse politieke gebeurtenissen Europa's aandacht op dit land trekken; dan riepen ze America aan de Amerikanen, laten wij hen nu antwoorden Europa aan de Europeanen, en laat ons met vrede.

2° Welk gewicht zullen de Europeesche mogendheden wel aan hunne woorden hechten.

De bondgenooten, die van dat laatste meer af-

waken, dan wij, hebben hun de landing op hun grond gebied verboden. De centrale mogendheden die met den oorlog begonnen zijn, en er geneg van hebben, zijn bereid met de bondgenooten te onderhandelen, de bondgenooten echter zullen slechts antwoorden wanneer het hun goeddoort.

Nu nu de neutralen; maar wat hebben zij gedaan, u-u-b-om Duitsland te verhelpen de verdragen te verbieden, waarom zij met Duitsland zelf de onderteekenaars waren?

Zij hebben niets gedaan, geen stappen aangenomen, geen protest aangeleekend, geen wensch geuit. En welk gewicht dient er nu gehecht aan de beslissingen genomen met medewerking van landen die altijd te onverschillig waren ten over opzichte.

Aanschouwen wij deze sending als een vereeniging van mannen euk op befaamtheid begeerig uit te munten, voor hunne welplektheid in lange en nuttelooze voordrachten.

Hebben zij van hunne reis meer verwacht van het licht op landstreek hun heelemaal onbekend, de ontgroeijing tal des te beter gevoeld worden, en zij zullen heelemaal ontbreeken naar America terug keeren.

BRIEVEN AAN AMARYLLIS

Mijn slaaphamersaad had het portret van zijn vrouw ontvangen, met dat van haar vier kinderen. .... met bevende hand haalde hij het uit den briefomslag te voorschijn. .... hij keek. .... verbleekte. "Wat is re vermagert", zei hij, rondom hoorde hij 't gedempte weren van

de stemmen, de mannen kwamen zich rond hem scharen. - Met een klopperige benauwdheid in de borst, bekeek hij verder de hoofden. "Da's Klaar, Marietje, Lyriel, en dat heb ik nog niet gezien", sprak hij stil. - Zijn vrouw en zijn drie oudste kinderen glimlachten hem tegen. hij glimlachte terug. - Hij vroeg me een klein mageltje en hing het portret boven zijn stoovrak. .... Nog keek hij naar het portret, - het glimlachen stierf weg. - Schichtig beoog hij ons allen. "t Is te weerd, zei hij, zij ginds ver in België en ik hier in Holland, en dat nu reeds zoo lang, en hoe lang zal 't nog duren. .... Hij werd boos. .... in zijn machteloze woede, vloekte hij inwendig, lange, grove vloeken, tegen de geheime kracht die hem hier hun opgesloten honden, tegen de mannen die dezen oorlog ontzetend hadden, hij rei zich de dupe van hunne macht, maar op eens veldde hij met een harte rilling een hand op zijn schouder, en hoorde de stem van zijn makker in zijn oor fluisterend. "Louis de bondgenooten komen voort, het jaar 1916 brengt ons de bevrijding. .... hij antwoordde niet. .... het licht ging uit en iedereen begaf zich ter ruste. .... Dien nacht heb ik slecht geslapen, en ik heb lang liggen nadenken, aan myn ouders, van wie ik heelemaal nog geen bericht ontvangen heb, van u die reeds zoo lang van mij verwijderd zijt, ginds ver in Engeland. - Gij zult daar heel zeker meer te rien krijgen dan ik hier, in Leir, want zult ge mij al weten te vertellen na den oorlog; ik

zal U ook wel iets te zeggen hebben, toets in elk geval niet veel van onze eentonige barakken, die me nu nog meer somber voorkomen sedert ze geteerd zijn, maar over ons kamp leven zal ik U wel een en ander weten te zeggen; ik heb U dat zeker nog niet geschreven van wien belgischen luitenant, die kost wat kost een bad wilde nemen in een der grachten die het kamp omheinen.

't Was 's avonds na de toneelvoorstelling in het kamp I, en de luitenant, Onbevreesd waarschijnlijk dat er rook in gevaar bestond, ging met vasten stoep op den uitgang van 't kamp af, maar.....

kwam in het water te recht, dat het hem niet goed bevallen is, heeft geen breedvoeriger betoog, gelooft ik, terwijl dat alles gebeurde kwam mijn vriend Pol, die ook eens met verlof naar Amersfoort gegaan was, in onstuimigen draaf van het stadje naar het kamp gezigt. - Waarom hij zoo liep Amaryllis? - Hij was de tram gemist, de arme drommel, en vond niets beters dan den weg te voet af te trappen..... Om niet met ongewenschte personen af te rekenen te hebben. -

Hij was op 5 minuten afstand van 't kamp, toen op eens twee lichtjes streep - straalden voor zijn oog.

Daar had hij het..... de marechaussee..... twee gendarmen met zware knevels en morsch voorkomen, in de eene hand het licht, en de andere hand op het zwaard "Uwe kaart," bromden ze. - Pol haastte zich hun die toe te reiken. -

"Een minuten te laat," blonk het. - Maar heusch, ik deed mijn best op tijd te komen. - Je komt tien minuten te laat," blonk het een tweede maal. - Het vonnis was geveld, zij leidden den vagebond recht op barak 26. -

"Maar heeren, zijt ge dan ook niet gehuwd," vroeg Pol hun nog toen hij reeds voor de deur stond. - Zij antwoordden niets maar duwden hem binnen. 's Anderendaags ging ik hem bezoeken, in de barak werd ik niet toegelaten, maar ik groette hem van voor de prikkeldraad - omscheining. - Pol was heelemaal niet op zijn gemak. - Dan heb ik het vast besluit genomen een horloge te koop, ten eerste omdat de tram nooit op iemand wacht, ten tweede omdat ik de noodlottige gevolgen ken van het "Niet op tijd komen," zijn de horloges straf duur in Engeland? hier in 't Holland toch wel bijzonder met een porte monnaie als de mijne. - Wanneer schrijft ge mij nog eens? stel het wel Amaryllis tot later

K.

BRIEF VAN AMARYLLIS AAN HAAR TROUWE(?)K

Lieve K.

Ik ben wat zenuwachtig vandaag....., wat ongerust; uw laatste brief was zoo aardig, zoo veel verontschuldiging stonden er in dat re me hebben doen nadenken. - Waar er rook is, is er vuur. - Gij hebt gewoekt, dus hebt ge in brand gestaan. - Is dat logisch of niet. - Vergeet niet dat uw lief een verstandig meisje is; ge hebt het me zoo dikwijls zelf gezegd, en dan is het nu niet noodig dat ge met haar den draak steekt. - Joci K. dat is niet mooi van u; ik heb nooit durven denken dat ge zoo iets woudt doen. - Wilt ge me bedriegen, - ge weet, ik kan wel eens iets door de vingers zien, en 't is trouwens den eersten keer niet dat ik u iets te vergeven heb, maar laat er mij in godsnaam buiten; zet me niet in den schijn van uwen armelijken mannenwaard. -

Dit maal hebt ge 't geloof ik verbruid; uwe verontschuldiging, en dan: deze twee brieven. - Luister: ik schrijf re u letterlijk over; antwoord mij wat er van aan is. - Ik wil voor uw en voor mijn geluk nog hopen dat alles in orde komt. - Het is wel te zien dat die brieven van lage menschen komen, slechterikken; maar toch!..... ze duiden alles zoo nauwkeurig aan, dat er wel een schyn van waarheid over ligt, dien ik heel graag door u zou willen verdrijven. -

Hier is de eerste; de handteekening alleen laat ik weg.

Reer. Geachte Jufvrouw.

Het doet me spijt dat deze brief u zal bedroeven. Ik heb de eer niet u te kennen, docht ik ben jong en van natuur een droomer, die veel aan meisjes denkt en ze allemaal gelukkig wou zien. - Ik weet dat u verloofd is met K. en nu reken ik het mij ten plicht, u nader bekend te maken met het gedrag van hem die heet u trouw te zijn. -

Hij is u niet trouw. - Vergeef me mijn durf; doch ik weet dat hij u bedriegt. - Hij gaat dikwijls naar Amersfoort, veel te dikwijls voor een jongen die verloofd is en beter zijn tijd zou kunnen gebruiken met brieven te schrijven aan zijn verloofde, brieven die dan ten minste geen meesterstukken van leugen inschijntrouw zouden zijn. - Wat hij in Amersfoort doet, weet ik niet; daar zal ik niets van zeggen, maar ik weet dat hij dan 's avonds niet kamt slapen, lacht en zoete dingen monkelt, en met zijn vriend - een man die niet al te best aangeschreven staat, en met wie ik verkiez liever niet om te gaan, door het kamp wandelt. - Laatst nog riep een der hollandsche schildwachters hem toe: "Jou! 't is tijd dat jullie onder de wot kruipt. - Ge moest beschroomd zijn voor getrouwde lui (natuurlijk kon die schildwacht niet weten dat re 't niet zijn) zoo daar te loopen kletsen over de wijven van Amersfoort. -

Wat er van aan is, weet ik niet, doch, ik heb die schildwacht dat hooren roepen. - Hij kon 't niet tuurlijk ook mis voor hebben. - Nu, geachte Jufvrouw Amaryllis, wil niet denken dat ene of andere bijbedweling me drijft u dit te schrijven. - Ik ben enkel berorgd om uw geluk; slechts een trouwe waker over vrouwelijk welzijn; een geïnterneerd ridders, die nu strijdt

voor de vrouw, tegen de aanspraak die de man nen maken op een vrij (?) leven, terwijl ze van u eischen dat ge alleen aan hen denkt. -

Gelief mijn waarde Juffer Amaryllis, verzeekerd te blijven van mijne oprechte bedoelingen, en mijn eerbiedige geweten te ontvragen. -

Hier is de tweede

Mijn Waarde Jufvrouw

Vergeef mij, dat, alhoewel voor u een onbekende, ik mij gevoedraakt veel protest aan te tekenen tegen het laatste schrijven aan u, door uwen trouwen K. gericht. -

Nooit had ik durven denken, dat, om zijn eigen zelf te verschoonen, hij de vermetelheid zoo ver had kunnen brengen om zijn eigen daden op den rug van een ernstig, gehuwd man te leggen. - Nu twijfel ik er niet meer aan, dat uwe K. u heeft willen om den tuin leiden. - Hij vermoede dat gij op de hoogte waart van zijner ontrouwen uwen oprechte gepreugd, daarom heeft hij ook zich willen behoeden tegen uwe verwijten, met alles ten harte van anderen te leggen. -

Hij is op den weg naar de hel, waarde Juf. Amaryllis; hij zou willen dat anderen zijne stappen volgden; dat alles gaat mij niet aan; maar wat mij wel aangast. 't is dat hij geen andere moed bemaschen, om zichzelf wit te wasschen. -

Vergeet niet, geachte Jufvrouw, stille waterdijes hebben diepe gronden. -

Moest u soms meerdere inlichtingen verlangen, stel ik mij gansch te uwer beschikking, zelf indien gij het noodig acht, zal ik u mondelings nog eenige bewyzen ter staving zijner ontrouw overmaken. - Ontvang..... etc.

Daar hebt ge dus die twee brieven. - Ik hoop, zoo veel ik hopen kan, dat uw nitteg die beschuldiging zal te niet doen; dan eend ik u weer mijn kussen en word ik weer. -

uwe altijd trouwe en liefhebbende
Amaryllis.

NEDERLANDSCHE VEREENIGING
" ONZE VLOOT, "
 AFD: ZEIST EN OMSTREKEN
VOORDRACHT MET LICHTBEELDEN
 DOOR B. VERHOOG
 OUD OND: OFFICIER KON: MARINE
 OP DONDERDAG 20 JANUARI 1916
 N.M 6 1/2 UUR.
 IN DE CANTINE KAMP 11
 ONDER WERP
HET LEVEN VAN DE MARINE
SCHPELING AAN BOORD EN IN
OOST EN WEST INDIE

LEEUWEN VAN VLAANDEREN!

HET VLAAMSCH HEIR STAAT IMMER PAL!

Ze stam gedoken, styf en stram,
Ze liepen achter d'af en dam,
En, sterker dan een boom ooit stond
Geworteld in hun Vlaamschen grond;
Gewijl, daarboven op hun schansen
De leeuwen dansen!

Van Oost naar West zoo kwamen ze af
Veraden en verbeden.
Hun bloeiende vogt werd zwynendraf,
Tot puin en stof hun steden!.....
Verstuwoid vermoord zoo kind als vrouw;
Het land lag vol gewonden!.....
Jelid mammerwoerd, gelid Pruisenrouw
Ook voor die Vlaamsche honden!

Al weerdet gy uw huid, lemon,
Het Walenland moest bloeden,
En branden vol met branden kan;
Het moordend vuur bleef woeden;
Het lande woest door dorst en stad
En legdes schoonste kerken plat!

Tot aan de kust, de Vlaamsche see,
Jeeg hen de jelle rompe!
Daar honden re hun laatste stee,
Om tot den dood te kampen,
Daar waait hun vlog nog in den wind,
De Vlaamsche leeuwen grauwen,
Door wanhoope sterk door smart geducht,
Met scherp - gepreide klauwen!

Daar staan ze nu, gekneust, gekrampd;
Daar, in de Vlaamsche moeren,
Tot in den dood byengedromd
De heren en de boeren;
Daar staan ze met hun laatste bloed
En met hun harde knusen!.....
Maar toch, de dood is schoon en wet
Waar zoo de leeuwen dansen!

Maurits Uyldeert, uit 'De Beweging..

Fig. 50.

over 't gezicht, zocht zijn bril, zette hem op en keek
men rond. Toen hij de waterstropen over de ruiten
zag glim merblinken in 't gele licht van de armee-
dij gloeiende electriciteit, keek hy misbegeld en vroeg:
- Zoude we vandaag spekulaas krijgen?
- Hum! zei ik, spekulaas.... 'k weet niet, en ik
lachte.

- Toen bedacht hij dat hij mijn wenschen nog niet
had beantwoord en weegde mij aanstands toe:

Ik wensch u al wat ge wilt; naar huis gaan,
gulden, versch stroo, en een lief!

- 'hijt ge geh! Vroeg ik een lief!....?

Ja, een lief, een schoon lief, een masje, net als
die andere, laat me zeggen niet - verder - dan - hum
- neus - hijhers.....

Waarom?.... en nochtans; ik meende; 't hedges.
....; daar was eens en soldaatje..... ge kent
het wel? niet?

- Dat frischt de zinnen wat op; ge zijt zoo 'n
duvelsche liegaard! Hoe lang is 't wel geleden
dat ge nog een brief helt geschreven, naar uw
arm neef in 't hospitaal achter het front die
u vroeg hem tabak te zenden. Ge hebt het hem
beloofd,..... maar hebt ge hem wel geronden?

Een lief!... Man! Wel 't is een goede reden om
u tijds naar den happer te gaan; ge laat uw snor-
retje wat ophoppen, ge poetst uw schoenen, uw
knoppen, en ge komt naar de barak op den fac-
teur wachten. Eydverdrijf, herel, onschuldig spel!

- Wie roekloos speelt met vuur, zijn zingens licht.
.... waagde ik, doch aanstands viel hij in:

- Hier komt de zaak eigenlijk op neer: wees be-

reid om voor Cyrano te spelen; heb lief, zing
en wees blij, hoop en knap u op, tot een maal,
vroeg of laat, de jonge Christian komt - in dit
geval een jonge hollander die u vraagt - wellicht
ook doet hij 't niet - haer in uw plaats het hof
te maken, en zult ge dan nog naar den kwast
van uw muts kunnen wijzen en zeggen: et mon
panache!

A.V.

Fig. 49.

DE KOLOS MET DE LEEMEN VOETEN

In België zal er een tyd komen, die verkiezingstijd zal
genoemd worden. - Dan zullen de Belgen, ook die van 't
van Bardewyk en Oldenbroek naar de meetings gaan,
en luisteren naar 't woord van sprekers die heel veel
zullen beloven, omdat zulke humre gewoonte is. -
Een zal spreken. - Een dikke, zwaar van gouden sie-
rader, bij elk rijner stappen rinkelend van brandhaas-
steltels en goud en zilvermunt, een Dokter, een man
die heel zijn leven "gestreden en geleden", heeft voor de
"errenne werkmans", en uit zijn grooten mond zullen
komen de geboegelde woorden als volgt:
"Beste vrienden: ge moet mij excuseren, ikke
kan niet goed de Vlaamsche taal, maar ikke
zal doen mijn best om mij te doen verstaan.
Dus beste vrienden, ikke zal altijd voor u werk
altijd bataillier om u te help in den zwaaren
lutte voor de existencie!.... - Gij ziet, ikke ben goed
gevend, ikke ben nu dikke, en ik kan me ook dikke
moek als ikke wil om te luttet voor u. - Maar!....
dan (hier zal de redenaar drinken) moete gy allemaal
voor mij kies; mij vierduzend frank doen betaald door de
infect capitaliss; die vierduzend frank zal ik opzet
en verteer om u te helpe. - Ikke ben nu hoog geplas-
seerde man, pendant den oorlog heb ikke
alles voor de errenne menschen gedon't watte
ikke hos; ikke heb de geinterneerde ne fidele
ami gewees; ikke heb de geholpe, ze gedefendeerd;
jato beste vrienden, ikke zal zoo continueer;
ik zal ook doen gelak toen; helpen met corps
et arme, tot den lesten soupier van mijn sterke pommens.
Zoo zal hy spreken, heel lang; maar ik ken er 30.000
die hem niet zullen gelooven. -

Water

FRANSCH MILITAIRE BESPREKING

19 JANUARI - THEATER KAMP II. 20.

De artillerie Stelsels (Materieel)

door Lt CAMBRON.

GESPREKKEN MET DEN DWAZEN JONGELING

Ik ging hem nieuwjaar wenschen heel vroeg.
Ik woude eerste zijn om hem met het nieuwe jaar,
mijn beste wenschen voor een spoedige terug keer
aan te bieden. Ik zei hem dat, heel eenvoudig weg,
terwijl hij nog in zijn bed lag. Naarnaast, in de
barak waren ze aan 't patatten jassen, en 't ge-
ruicht van de ruzie die die werkzaamheid telkens
meelengt, drong door tot in zijn kamertje. 't re-
gende buiten, en de wind wierpte de gutsen tegen
de ruiten. Hij dook van onder zijn dekens, 't haer

IN KRAMER'S BOEKHANDEL, AMERSFOORT
LANGESTRAAT 65. TELEFOON INTERC 326
- ZIJN VERKRIJGBAAR -
GEERINGCX, PETITEGRAMMAIRE NEERLANDAISE
PRIJS 50 CENT
F.C. GYSEN, NIEUWE VOLLEDIGE TAALMETHODE
VOOR ZELFONDERRICHTING in binnanden de Engelse taal
te lezen spreken, lezen en schrijven. PRIJS 1,50 f.
F.C. GYSEN, ENGELSCHE LEESBOEK MET NEERLAND-
SCHE VERTALING TEN GEBRUIKE BIJ DE NIEUWE
TAALMETHODE. PRIJS 90 CENT
CAMPAGNE, FRANSCH EN ENGELSCHE
DICTIONNAIRE. prijs f. 1,75.

BIJ ONTBINDING
TE KOOP: EEN GAZ VUUR; EEN KOFFIE
SERVIES ZONDER TASSEN -
KOFFIE LEPELTSJES - THEEKAN ENZ ENZ GANSCH
COMPLEET. ZICH WENDEN NAAMLOOZE MAAT-
SCHAPPIJ. L. SMETS & CIE 6de LINIEREGIMENT
- LODS 24. KAMP 1 -
ALLE DAGEN ZICHTBAAR VAN 11 TOT 13 URE UITGE-
ZONDERD OP ZON EN FEESTDAGEN
De bevoorrader Lambert Smets, Voorzitter, Jean Mollé, Schut-
bewaarder, Bernard De Masschalek, Bestuurder.

TE HUREN

LUXE BROOD EN BANKETBAKKERIJ
= DE GULDEN KORENAAR =
ALLERHANDE SOORTEN BELGISCH BROOD
EN GEBAK
AANBEVELEND
H. KONING EN ZONEN
ARNHEMSEHSTRAAT 24. BELGISCH
TEL. 91 AMERSFOORT. PERSONEEL

FOTOGRAFIE
L.B.J. SERRE
KAMP I
UTRECHTSCH WEG 48
AMERSFOORT
BELGISCH PERSONEEL
VERSCHILLENDE WERKEN
MILIEU PRIJZEN - VERZORGD WERK

DE PRAKTISCHE LEERGANGEN VAN
LITHOGRAPHIE - BOEKBINDEN - SCHILDERS
- BEHANGERS - STOFFEERDERS -
HEBBEN PLAATS IN EEN DAARTOE GESCHIKT WERKHUIS, WAAR DE
LEERLINGEN IN STAAT GESTELD WORDEN WERKEN VAN ALLE AARD UITTE
VOEREN. ZICH TE WENDEN TOT DE AFDEELING VERSIERENDE KUNSTEN DER
WERKSCHOOL

OUD-HOLLANDSCH PROEFLOKAAL
- HET KAPELHUIS -
TEVENS RESTAURANT
- DIVERSE BIEREN -
JAC. KEMPEN
HOEK L.V. KERKHOF, AMERSFOORT.

CAFÉ BELGE
UTRECHTSCH WEG 32
- AMERSFOORT -
- BESTE COMSUMPTIES -
UITMUNTENDE MIDDAGMALEN
- BEAFTEEK - FRITES -
- BROOD EN BIER - 0^f 50 -

LANDBOUWERS
DENK ERAAN NA DEN OORLOG DAT DE DRAI-
NEER BUIZEN VAN DE TULIERIES D'HAVINNES
BUIDOORNIK, DE BESTE ZIJN.
VRAAG ZE BIJ ALLE ERNSTIGE HANDELAARS
OP BIJ GEBREK HIERAAN, AAN DEN ALGEM.
VERTEGENWOORDIGER VOOR BELGIË EN HOLLAND
R. STEYAERT BOGAERDSTRAAT TE
THOUROUT (W. V.)

HORLOGERIE
J. SPEULSTRA
- KAMPSTRAAT-13 -
ATELIER VOOR REPARATIE
GOEDE EN ZORGVULDIGE BEHANDELING
UWER HORLOGES

WEST-FLANDRIA VAARTKAAL TE
ROESELAERE
FABRIEK VAN CEMENTPANNEN - TEGELS
BUIZEN - ENZ - POMPUTTEN - WATERBAKKEN -
VERGAARBAKKEN - CITERNEN EN RALPUTTEN
IN GEWAPEND BETON (SYSTEME MONIER)
DÉPÔTS IN THOUROUT EN IN DIXMUDE
BIJ JÉROME CATTAEERT
BESTUURDER RAYM. STEYAERT BOGAERDSTRAAT
- THOUROUT -